

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I. Istota i znaczenie zazdrości	15
1. Definiowanie emocji	15
2. Wczesne i współczesne definicje zazdrości	17
3. Zazdrość a inne emocje i uczucia	20
4. Mechanizm powstawania i znaczenie zazdrości w ujęciu różnych nurtów	24
4.1. Psychologia osobowości	25
4.2. Psychologia społeczna	26
4.3. Konstrukcjonizm społeczny	27
4.4. Psychologia ewolucyjna	28
4.5. Naturalizm	29
4.6. Psychoanaliza	29
4.7. Neuronalne podłoże zazdrości	30
5. Rodzaje zazdrości	31
6. Patologia zazdrości	35
7. Podsumowanie	37
Rozdział II. Zazdrość jako emocja złożona	39
1. Modele zazdrości	39
1.1. Podejście White'a	40
1.2. Podejście systemowe White'a i Mullena	41
1.3. Poznawcze podejście Mathesa	43
1.4. Transakcyjny model Bringle'a	44
1.5. Teoria wymiany Buunka	45
1.6. Kulturowe pochodzenie zazdrości w ujęciu Hupki	46
1.7. Doświadczanie zazdrości w ujęciu Parrotta	47
1.8. Teoria stresu rodzinnego Hansena	48
1.9. Koncepcja Pfeiffer i Wonga	49
1.10. Podejście kliniczne Pines	50
2. Emocje tworzące zazdrość	51

3. Sposoby przeżywania i ekspresji zazdrości w świetle badań	53
4. Podsumowanie	57
Rozdział III. Uwarunkowania i skutki zazdrości	59
1. Płeć i orientacja seksualna	59
2. Osobowość i styl przywiązania	64
3. Doświadczenia życiowe	67
4. Czynniki sytuacyjne	69
5. Ramy kulturowe	72
6. Konsekwencje doświadczania i strategie radzenia sobie z zazdrością	75
7. Podsumowanie	78
Rozdział IV. Pomiar zazdrości	81
1. Metoda wymuszonego wyboru i opisy scen	81
2. Skale jednowymiarowe	83
3. Skale wielowymiarowe	86
4. Eksperymentalne wzbudzanie zazdrości	91
5. Podsumowanie	92
Rozdział V. Manifestacja zazdrości – badanie własne	95
1. Problematyka i założenia badań	95
2. Przejawy emocji zazdrości romantycznej	97
3. Struktura emocji zazdrości romantycznej	103
3.1. Wyodrębnianie struktury zazdrości – analiza czynnikowa	103
3.2. Interpretacja uzyskanych czynników	105
4. Analiza psychometryczna konstruowanego kwestionariusza	108
4.1. Rzetelność	108
4.2. Trafność zbieżna	108
4.3. Trafność kryterialna	110
4.4. Statystyki opisowe i interkorelacje czynników	111
5. Podsumowanie	113
Rozdział VI. Uwarunkowania zazdrości – metoda badań własnych	117
1. Problematyka i założenia badań	117
2. Pytania i hipotezy badawcze	119
3. Struktura zmiennych	123
4. Narzędzia	124
5. Badana grupa i procedura	129
Rozdział VII. Uwarunkowania zazdrości – wyniki badań własnych	133
1. Płeć a zazdrość	133
2. Styl przywiązania i osobowość a zazdrość	136
3. Cechy związku a zazdrość	141

---

4. Przeszłe doświadczenia a zazdrość	146
5. Modele ścieżkowe dla ogółu badanych osób	150
6. Modele ścieżkowe dla osób w związkach	154
7. Podsumowanie	162
Rozdział VIII. Profile przeżywania i ekspresji zazdrości jako emocji	173
1. Profile zazdrości w badaniach własnych	173
2. Profile zazdrości a płć metrykalna i psychologiczna	176
3. Profile zazdrości a styl przywiązania i osobowość	178
4. Profile zazdrości a cechy związku	180
5. Podsumowanie	184
Zakończenie	189
Literatura cytowana	195
Aneks	209